

Kmečka trgovina

Na tem mestu bomo objavljali vse, kar je potrebno za kmečko trgovanje. Marsikateri naročnik, ki je bral ta poročila, si je stotake prihranil, ker je vedel za prave cene. In tako tudi vi preračunajte, ali ni tudi Vam že bilo v korist? Zato ostanite naročnik, zato pridobite še svojega soseda! V novem letu pridobi vsak naročnik vsaj še enega novega naročnika!

Gospodarstvo severnih držav

Z ozirom na stalno gospodarsko borbo med Anglijo in Nemčijo, o kateri smo pisali zadnjič, so se severne države, to je Danska, Finska, Norveška in Švedska tesno povezale med seboj. Te države predstavljajo v Evropi gospodarsko-kulturno enoto. Združujejo se v skupnih naporih za povzdigo gospodarstva ter lojalno sodelovanje na obnovi in konsolidaciji mednarodnih gospodarskih odnosov. Nad sto let uživajo severne države medsebojni mir, kar je v zvezi z ogromnim gospodarskim, socialnim in kulturnim napredkom. Vse dežele delajo za mir z vsemi silami, zavedajoč se, da je to koristno za njih neodvisnost in svobodo na političnem in gospodarskem polju. Sodelovanje med severnimi državami se je v zadnjih letih še podvojilo in je bil leta 1934 ustanovljen poseben organ za to sodelovanje pod imenom »Delegacija za napredek gospodarskega sodelovanja severnih držav«. Na mednarodnem tržišču so se severne države pojavile sredi 19. stoletja in zavzele važno mesto za svoje proizvode, kot: maslo, sir, jajca, celuloza, les, papir, ribe itd. Istočasno pa so severne dežele, na katere odpade 16,7 milij. od 553 milij. vsega prebivalstva v Evropi, postale kupci surovin in najraznovrstnejših industrijskih proizvodov raznih drugih držav. Na ta način so se severne dežele osamosvojile ter se niso vezale na nobeno izmed tekmujočih držav. Isto gospodarsko smer hočejo ubrati tudi države Balkanske zveze pod modrim vodstvom sedanjih jugoslovanskih gospodarstvenikov.

Cene goveje živine

Volč. V Mariboru so poldebili volč 4 din, plemenski 3 din za kg žive teže. V Ptuj 5 din, debeli 4,75 din, poldebili 4,50 din, plemenski 4 din. V Krškem so debeli volč 6 din, poldebili 5 din, plemenski 4 din. V Murski Soboti debeli 4,50—5, poldebili 3,50—4 din. V Dolenjem Logatecu debeli 5,50, poldebili 4,50 din.

Krave. V Mariboru so plemenske krave 3 din, klobasarice 2 din. V Ptuj 4 din, debela in mlekarice 3,70 za kg, plemenske 3 din, klobasarice 1,75 din. V Krškem debela krave 5 din, plemenske 4,50, klobasarice 3 din. V Murski Soboti poldebela 2—3 din, v Dolenjem Logatecu pa 3—4 din.

Telet. in mladi junčiči. V Mariboru debela 4 din, poldebela 3,50, plemenske 3 din; v Ptuj 4,50, debela 4 din, poldebela 3,50, plemenske 3 din; v Krškem debela 5 din, poldebela 4 din, plemenske 3,50; v Murski Soboti debela 4,50—5 din, poldebela 4, plemenske 3,50 din; v Dol. Logatecu debela 5,50, poldebela 5 din, plemenske 4,50 din za kg žive teže.

Telet. V Mariboru debela 6 din, poldebela 5; v Krškem debela 7 din, poldebela 6 din; v Murski Soboti debela 6 din, poldebela 5 din; v Dol. Logatecu debela 8 din, poldebela 7 din.

Svinje

Debele svinje. Maribor 7 din, Ptuj 8 din, Krško 10 din, Murska Soba 9 din, Dol. Logatec 9 din za kg žive teže.

Pršutarji. Maribor 6 din, Ptuj 7,25—7,75 din, Krško 8 din, Murska Soba 8,50 din, Dolenji Logatec 8 din za kg žive teže.

Meso

Govedina. V Mariboru 6—12 din, Ptuj 10—12, Krško 7—10, Murska Soba 10—14 din, Dolenji Logatec 8—12 din za kg.

Svinjsko meso. Maribor 12—14 din, Ptuj 13 do 16 din, Krško 10—16 din, Murska Soba 14 do 16 din, Dol. Logatec 14 din kg.

Slanina. Maribor 14—17 din, Ptuj 17 din, Krško 17 din, Murska Soba 16 din, Dol. Logatec 16 din kg.

Svinjska mast (špoh). Maribor 16—18 din, Ptuj 18 din, Krško 18—20 din, Murska Soba 16 do 18 din, Dol. Logatec 18 din kg.

Med

Maribor 16 din, Ptuj 16 din, Krško 18—20, Murska Soba 16 din, Dolenji Logatec 16 din kg.

Kože in volna

Goveje: Maribor 14 din, Ptuj 9 din, Krško 8 do 12 din, Murska Soba 8 din, Dol. Logatec 8 din za kg.

Telečje: Maribor 18 din, Ptuj 11 din, Krško 10—14 din, Murska Soba 9 din, Dolenji Logatec 10 din kg.

Svinjske: Maribor 12 din, Ptuj 7 din, Krško 4 din, Murska Soba 5 din, Dol. Logatec 7 din.

Neoprana volna se je prodajala v Krškem po 16 din, oprana pa po 20 din kilogram.

Vino

Navadno mešano vino pri vinogradnikih v Mariboru 5—6 din, v Ptuj 4,25 din, v Krškem 3,50 do 4 din liter.

Finest sortirano vino pri vinogradnikih v okolici Maribora 7—8 din, v Ptuj 10 din, v Krškem 4—6 din liter.

Žito

Pšenica v Mariboru 1,50—1,75 din, v Ptuj 1,80 din, v Krškem 1,50—2 din, v Murski Soboti 1,60 din, v Dol. Logatecu 2 din, v Somboru 1,50 din, v Novem Sadu 1,55 din kg.

Rž: Maribor 1,50—1,75 din, Ptuj 1,50 din, Krško 1,30 din, Murska Soba 1,40 din kg.

Ječmen: Maribor 1,50 din, Ptuj 2 din, Krško 1,20 din, Murska Soba 1,20 din, Dolenji Logatec 1,50 din kg.

Oves: Maribor 1 din, Ptuj 1,50 din, Krško 1 din, Murska Soba 1,20 din, Dolenji Logatec 1,70 din kg.

Koruza: Maribor 1,25—1,50 din, Ptuj 1,10 din, Krško 1,50 din, Murska Soba 1 din, Dolenji

Logatec 1,35 din, Sombor 0,90—0,92 din, Novi Sad 0,96—1,10 din kg.

Fižol: Maribor 2—3 din, Ptuj 2 din, Krško 2,50 din, Murska Soba 1,70 din, Dol. Logatec 2,50 din, Sombor 2,90 din kg.

Krompir: Maribor 0,75—1 din, Ptuj 0,50 din, Krško 0,50—1 din, Murska Soba 0,50 din, Dolenji Logatec 0,75 din kg.

Krma

Seno: Maribor 0,70 din, Ptuj 0,50 din, Krško 0,75 din, Murska Soba 0,40 din kg.

Slama: Maribor 0,30 din, Ptuj 0,25 din, Krško 0,50 din, Murska Soba 0,25 din kg.

Sadje

Jabolka: Maribor 3—6 din, Ptuj 4,50 din, Murska Soba 2,25 din, Dol. Logatec 3,50 din kg.

Suhe sliv: Maribor 8—12 din, Dolenji Logatec 7—9 din kg.

Oreh: celi 10 din, luščeni 30—32 din kg.

Mlečni izdelki

Mleko v Mariboru 3 din (praznički!), v Murski Soboti 0,75 din liter. Smetana 12—15 din, surovo maslo 24—26, čajno 28—32 din, domači sir 10 din kg. — Jajca 0,70—1,25 din komad.

Perutnina

Kokoš 20—30 din, par piščancev 22—65 din, gos 50—70 din, puran 45—85 din, raca 16—22.

Zelenjad

Cebula 3—4 din, česen 6—10 din kg; glava zelja 0,50—3 din, kg kislega zelja 3 din, 3—5 komadov repe 1 din, kg kisle repe 2 din; karfiola 1—8 din, ohrovt komad 0,50—1,50 din, kg hrena 8—9 din, komad zelene 0,50—2,50 din, šopek peteršilja 0,50—1 din, komad endivije 0,25—1, kup motovilca, radiča, špinata in vrtnega korenja 1 din, 2—4 kolerabe 1 din, 3—5 komadov redkve 1 din, šopek majarona 0,50—1 din.

Razgovori z našimi naročniki

Vprašanja in odgovori

Seltev (žagarja). J. G. Od marca letos ste v službi pri sedanjem gospodarju, ki Vam je v začetku decembra odpovedal službo za 31. december in se morate s 1. januarjem izseliti iz službenega stanovanja. — Ako se niste s službodajalcem izrecno dogovorili, kako dolgo bo trajalo Vaše službeno razmerje, Vam ga je smel odpovedati s 14 dnevnim rokom brez kakšnega posebnega razloga. Ako pa ste dogovorili, da bo služba trajala eno leto, je odpoved neveljavna, razen ako bi bil podan kak razlog za predčasno odpoved, kateri razlog bi pa moral gospodar navesti. Ako je stanovanje službeno, ga morate izprazniti, ko konča službeno razmerje. Ako ste ga pa najeli s posebno najemno pogodbo, bi ga morali izprazniti po predhodni odpovedi v dogovorjenem ali krajevno običajnem roku; po zakonu znaša odpovedni rok 14 dni, ki pa velja le, ako ni kak drug dogovorjen ali krajevno običajen.

Odtegljaji prispevkov za OUZD od delavčevega zaslужka. G. J. Dnevno zaslužite 20 din, pri OUZD ste zavarovani v četrtem meznem razredu. Vprašate, koliko Vam sme delodajalec odtegniti iz naslova prispevkov za OUZD. — V četrtem meznem razredu so zavarovani delojemalci, katerih dnevni zaslužek znaša 11,60 do 14 din. Za en delovni dan znaša prispevek 1 din, od katerega sme delodajalec odtegniti 0,75 din; za nadaljnje dneve prispevek raste, tako da je za 10 delavnih dni plačati 13 din, od katerih sme odtegnjati znašati 6,25 din; za 15 dni 19 din, odtegljaj 9 din; za 26 dni 33 din, odtegljaj 16 din. Ako znaša Vaš dnevni zaslužek, odnosno zavarovana mezda 20 din, tedaj ste zavarovani v šestem meznem razredu. V tem znaša prispevek za en delovni dan 2 din, odtegljaj 1 din; za 10 dni 19 din, odtegljaj 9 din; za 15 dni 27 din, odtegljaj 13 din; za 26 dni 48 din, odtegljaj 23,25 dinarjev.

Kolo, kupljeno od 19 letnega prodajalca, terja pravi lastnik nazaj. I. K. Kupili ste rabljeno dvokolo za 500 din od 19 letnega posestniškega sina. Ta ga je kupil za 1400 din na obroke od nekega mehanika, mu plačal le 400 din, radi česar zahteva mehanik kolo od Vas nazaj. — Mehanik si je skoro gotovo pridržal lastnino na prodanem kolesu do popolnega plačila kupnine; radi tega prvi kupec (posestniški sin) sploh še ni postal lastnik kolesa. Ako bi bil posestniški sin že 21 let star, bi mehanik ne mogel od Vas

zahtevati izročitve kolesa, ker ga je posestniškemu sinu zaupal in ste ga Vi kupili od pos. sina v dobri veri, da je le on lastnik kolesa. Ker pa pos. sin še ni polnoleten, ne more brez dovoljenja svojega zakonitega zastopnika (očeta) ničesar svojega odsvojiti (še manj seve tuje stvari), niti prevzeti nobene obveze. Izjema velja le za stvari (denar), ki jih nedeletnik pridobi s svojo marljivostjo, ali ki so mu bile izročene v njegovo rabo, ko je dosegel 14. leto. Izgleda, da je kupoprodajna pogodba med Vami in 19 letnim pos. sinom neveljavna. Ako je ne bo njegov oče naknadno odobril, boste morali kolo vrniti. Seve Vam mora prodajalec (pos. sin) vrniti sprejetih 500 din. Po zakonu njegovi starši ne jamčijo za to obvezo, vendar pa menimo, da Vam bodo dali navedenih 500 din, kajti sicer bi Vi lahko ovadili sina radi prevare in bi bil kaznovan, čeprav najbrž le pogojno.

Ali je dolg pod zaščito? Mihael S. Leta 1929 ste si izposodili od nekega »samskega« 1000 din. Leta 1934 je umrl brez oporoke, na kar je bilo pri zapuščinski razpravi določeno, da boste to posojilo vrnili njegovi sestri. Ta sestra zahteva sedaj plačilo vsega dolga, češ da ni pod zaščito. Grozi Vam z odvzetnikom; obračuna (nove zadolžnice) Vam še ni izročila. — Ni se Vam treba bati odvzetnika. Dolg je pod zaščito (ako so podani drugi, splošni pogoji). Ko Vam bo upnica izročila novo zadolžnico za znižan dolg, boste dolžni plačati dotlej zapadle, to je prve tri obroke. Tudi obresti se morajo znižati, kakor smo o tem že pisali.

Oddaja krave v rejo — plačilo? V. B. Oddali ste kravo v rejo brez kakšnega posebnega dogovora o tem, kdaj jo boste zahtevali nazaj in ali, odnosno kdo bo moral za to kaj plačati. — V takem primeru smete kravo zahtevati nazaj kadar hočete. Kar tiče plačila, bi trebalo preračunati na eni strani vse koristi, ki jih je imel rejec (mleko, gnoj, vožnje, te?) in vse njegove izdatke (krma), na drugi strani Vašo korist (ako se je krava zredila, ali je tele pripadlo Vam). Potem se bo videlo, ali in koliko je rejec upravičen od Vas zahtevati.

Hranilnica izplačuje le 50 din mesečno. Isti. Ako hranilnica ni pod zaščito, Vi pa ste star in nujno potrebujete svoj naložen denar, bi Vam morala hranilnica plačati kaj več izplačati, nego le 50 din mesečno. Skušajte doseči zlepega kaj več; tožba ni preveč priporočljiva.

